

**GLOBAL
WILDLIFE
CONSERVATION**

UCSZOO

UNIE ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH
ZOOLOGICKÝCH ZAHRAD

Unie českých a slovenských zoologických zahrad (UCSZOO) se připojuje k celosvětovému úsilí o záchranu kriticky ohroženého „asijského jednorozce“. Podpoří vznik prvního chovného centra pro saolu na světě.

26. července 2018

Na Valné hromadě pořádané v Safari Parku Dvůr králové nad Labem o tom jednohlasně rozhodli ředitelé českých a slovenských zoologických zahrad, které jsou členy UCSZOO.

[\(http://www.zoo.cz/\)](http://www.zoo.cz/)

Saolu, vzácného asijského kopytníka, jehož objev se stal zoologickou senzací 20. století, nikdy nechovala žádná zoologická zahrada na světě a žádný biolog ji zatím nespátřil ve volné přírodě. I přesto zoologické zahrady a další organizace po celém světě podporují úsilí, které představuje poslední naději na záchranu tohoto kriticky ohroženého druhu. Tou by mohlo být založení populace saoly v lidské péči prostřednictvím prvního záchranného chovného centra na světě. V rámci koordinované kampaně na jeho vznik přispělo již 22 evropských a severoamerických zoologických zahrad částkou více než 350 tisíc dolarů. Unie českých a slovenských zoologických zahrad se rozhodla připojit se k těmto snahám a záchranu saoly rovněž finančně podpořit. Pro záchranný projekt poskytne 100 tis. Kč! Po Zoo Zlín, Zoo Praha, Zoo Ostrava a Zoo Plzeň, které tento ochranný projekt již podporují, se tímto do projektu přímo zapojuje dalších 16 českých a slovenských zoo!

Saolu vědci objevili v roce 1992 v Annamském pohoří na hranicích Laosu a Vietnamu. Navzdory intenzivním snahám Mezinárodního svazu ochrany přírody (IUCN) o ochranu jejího přirozeného prostředí saolu stále významnou měrou ohrožuje komerční pytláctví, díky němuž se tento druh dostal na pokraj vyhynutí. Podle odhadů přežívá v přírodě pravděpodobně nanejvýš 100 jedinců. Posledním řešením kritické situace saoly je

vybudovat chovné centrum, založit koordinovaný chovný program a vytvořit životaschopnou záložní populaci saoly v lidské péči pro případ jejího vymření v přírodě.

Pracovní skupina pro saolu ([Saola Working Group](#)) v rámci IUCN ve spolupráci s vietnamskou a laoskou vládou spustila 1. října 2017 kampaň na shromáždění finančních prostředků, které použije k založení záchranného chovného centra ve Vietnamu a ke zlepšení ochrany lesních oblastí Vietnamu a Laosu pro případné vypuštění saoly zpět do volné přírody.

Dosud byly získány dary od 22 zoologických zahrad a spolupracujících organizací v Evropě a Severní Americe. „I když bude záchranný chovný program riskantním počinem, neboť o způsobu života, chování a rozmnožování saol zatím nic nevíme, je to jediná zbylá možnost, jak zachránit toto úchvatné zvíře před vyhubením,“ říká Bill Robichaud, koordinátor Saola Working Group IUCN.

Ačkoliv je saola obyvatelem lesů jihovýchodní Asie, do její ochrany se zapojují i instituce v České republice a na Slovensku. „Unie českých a slovenských zoologických zahrad si je vědoma nevyčísitelné hodnoty saoly i zcela neodkladné nutnosti podniknout co nejrychlejší a nejefektivnější opatření pro záchranu tohoto vzácného druhu. Jednotlivé členské zoologické zahrady se rozhodly svými příspěvky vyjádřit svůj jasný závazek k ochraně nejen saoly, ale i další ohrožených divokých zvířat,“ vysvětluje Mgr. Erich Kočner, prezident UCSZOO a ředitel Zoo Košice. Stavbu centra již podpořila i Evropská asociace zoologických zahrad a akvárií (EAZA), která během prvních pěti měsíců kampaně přispěla částkou více než 15 tisíc dolarů.

„Zoologické zahrady patří dlouhé roky k největším podporovatelům ochrany saoly,“ říká Barney Long, ředitel ochrany druhů v organizaci Global Wildlife Conservation (GWC) a člen řídicí komise Saola Working Group. „Současné snahy představují poslední příležitost, jak zachránit saolu před vyhynutím. Zoologické zahrady jsou nesmírně důležitou součástí tohoto úsilí, a to nejen v otázce finančních prostředků, ale rovněž z technického hlediska. Přinášejí odbornost a znalosti, které budeme potřebovat, aby odchyt, transport, péče a chov těchto zvířat v lidské péči probíhaly bezpečně a efektivně.“

Od objevu toho druhu bylo z přírody odchyceno pouhých přibližně 10 saol. Všechny byly odchyceny obyvateli vesnic v Laosu a Vietnamu. Bez profesionální veterinární a chovatelské péče však tato zvířata přežila nanejvýš pouhých několik měsíců. Poslední odchycení saoly bylo zdokumentováno v roce 2010.

Biologové saolu v přírodě od jejího objevení vyfotografovali pouze pětkrát, a to vždy jen prostřednictvím fotopastí – dvakrát v Laosu a třikrát ve Vietnamu. Nejnovější fotografie byla pořízena v roce 2013, kdy fotopast Světového fondu na ochranu přírody (WWF) zachytila saolu v rezervaci Quang Nam Saola Reserve ve středním Vietnamu. Byl to první snímek saoly v přírodě po více než 15 letech. Tyto kopytníky je velmi těžké v přírodě

nalézt. Důvodem je jejich nízký počet a skrytý způsob života, pro které získala přezdívku asijský "jednorožec".

Saola Working Group ve spolupráci s vietnamským ministerstvem zemědělství a rozvoje venkova zvolilo za místo pro výstavbu prvního centra na chov saoly na světě Národní park Bach Ma ve Vietnamu.

Saola Working Group (SWG)

Saola Working Group spolupracuje na ochraně saoly v jejím přirozeném prostředí a na budování pozice saoly jakožto vlajkového druhu pro ochranu biologické i kulturní rozmanitosti celého Annamského pohoří. Saola Working Group je součástí expertní skupiny pro asijské volně žijící kopytníky v rámci IUCN Species Survival Commission. SWG byla založena v roce 2006 v reakci na potřebu neodkladného, soustředěného a koordinovaného úsilí na záchranu saoly před vyhubením.

Více na <https://www.savethesaola.org/>.

Global Wildlife Conservation (GWC)

GWC usiluje o zachování rozmanitost života na Zemi tím, že chrání divokou přírodu a divoká zvířata a podporuje strážce přírody. Svůj dopad maximalizuje prostřednictvím vědeckého výzkumu, průzkumu biologické rozmanitosti, ochrany přírodních stanovišť, správy chráněných území, zamezování nelegálního nakládání s volně žijícími živočichy, obnovy populací ohrožených druhů atd. Více na <http://globalwildlife.org>

Kontaktní osoby:

- Mgr. Erich Kočner, prezident USZOO, ředitel Zoo Košice, kocner@zookosice.sk, +421 557 968 022
- Ing. Roman Horský, ředitel Zoo Zlín, romanhorsky@zoozlin.eu
- Mgr. Miroslav Bobek, ředitel Zoo Praha, director@zoopraha.cz
- Ing. Petr Čolas, ředitel Zoo Ostrava, info@zoo-ostrava.cz
- Lindsay Renick Mayer, Global Wildlife Conservation, lrenickmayer@globalwildlife.org, 202-422-4671